

1868-05-10

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Keywords:
Industrial archaeology, brewery
design, brewery technology

SUMMARY

About temperatures and the use of thermometers. About fermentation vessel of glass. J. C. Jacobsen reminds Carl that he must see the works of Rembrandt and Van der Helst when he comes to Belgium and Holland.

TRANSSKRIFTION

Søndag Aften d 10 Mai

Kjære Carl!

Ved Hjemkomsten i Aftenstunden fra vor første Skovtour- i deilig Foraarveir, men Bøgen dog kun halvt udsprungen- modtog vi dit Brev, som fornøiede mig meget. Det er mig særdeles kjært, at Du har havt saa stor Tilfredsstillelse af din Sammenkomst med Kaulbach og at jeg tillige kan bringe Melchior saa behageligt et Budskab og saa fuldstændig Oplysning. Jeg erindrer ikke, om jeg har seet Frøken Wegmann, men jeg skal ved Leilighed give Dig Underretning om hendes Dannelse og Kundskaber.-Jeg er meget glad over dine Meddelelser om Fadenes Fyldning, som vel kun i smaae Nuancer - en længere Tids fuldstændige hvile - afviger fra min Methode. Men det er netop de smaae Nuancer, som det i Praxis oftest især kommer an paa.

Den henholdsvis høie Temperatur af Øllet i de sidste Kjeldere (til Efteraarets Forbrug) overraskede mig, hvilket maaske, som Du bemærker kan hidrøre fra at dit Thermometer ikke kunde naae dybt nok ned til det ældre Øl. Jeg hænger derfor et lille Blylod paa det Thermometer, hvormed jeg undersøger Øllet i Fadene. Men endnu undrede det mig at Luftens Temperatur i Kjelderen var 3 (gradtegn, red.).- Hos mig er den - takket være min store Iisbeholdere ovenpaa Hvælvingerne - knap 1 (gradtegn, red.).Du veed at i mine nyeste Kjeldre og ligesaa i de 2, som nu ere under Bygning strække Iisbeholderne sig over rigeligt 2/3 af Hvælvingens Længde.- Jeg vilde ikke være rolig ved saa høi en Temperatur i mine sidste Kjeldere som Sedlmayr's, men hans Malt er vist ogsaa mindre maltet og mere brunt end mit og Eftergjæringen derfor svagere. Om dette Punct, Maltets Beskaffenhed og Øllets Farve troer jeg ikke at Du har talt, hvad Sedlmayr's Bryggeri angaaer.

Den gjentagne Efterfyldning i de sidste Kjeldere iagttages ogsaa hos mig, da jeg lægger Vægt paa, at den for Luften blottede

Overflade i Fadene er saa lille som muligt, navnlig for det Øl, der skal holde længe ud, og hvori Kulsyre-udviklingen derfor til Slutning bliver næsten forsvindende, hvorved den atmosfæriske lufts Indtrængen i Fadene bliver umulig. Man har jo ogsaa Exempler paa, at Øllet om Efteraaret er bleven syrligt baade i München og i Wien og hos mig, skjøndt dette heldigviis i endeel Aar har været Tilfældet hos mig-Efter dine Meddelelser har jeg faaet megen Betænkelighed ved Gjærings Kar af store Glasplader, men speculerer dog paa et Forsøg med mindre Plader som Velten's. Jeg tænker ogsaa paa at forøge Antallet af mine Gjærings Kar for at kunne gjære Sommerøllet ved en lavere Temperatur og altsaa langsomt, som i Schwechat - hvad var den

ordinaire Temperatur ved Paasætning af Gjær hos Sedlmayr-. Da mine Gjæringskjeldere ikke kunne rumme flere Gjæringskar og ikke kunne udvides, tænker jeg paa i Sommer at Bygge en underjordisk Gang fra Gjæringskjelderens til den kun lidt dybere "Vinterkjelder" i den søndre Lagerbygning og i denne at opstille endeel Gjæringskar i den ene Afdeling.-

Jeg tænker ogsaa paa at bygge en lille Kjelder langs med den nordre Side af Gjæringskjelderens til Experimenter med overgjæret Øl i Retning af Ale og Porter for at samle Erfaringer, der kunne være Dig til Nytte i din senere Virksomhed.-Apropos om Gjæringskar. Du omtaler disse hos Sedlmayr som forfærdigede af Eeg. Er dette Tilfældet med alle og ogsaa i Wien? Mig forekommmer det, at de vare af Lærketræ. Hos mig ere de af det bedste Fyrretræ fra Danzig, d.v.s. fra Polen.

II

Det var mig særdeles kjært, at Du fik Anledning til at tale med Kaulbach og at jeg saa hurtigt kunde skaffe Melchior Svar paa hans Spørgsmaal.- Han vilde gjerne vide om han turde adressere den unge, vordende Kunstnerinde (hvis Adresse jeg vedlægger) til Frøken Ungerer og om denne vilde tage sig af hende ved at skaffe hende i Pension - aldeles tarveligt- i et passende Huus, samt om hun, som Du antog, kunde faae privat Underviisning forinden Instituttet traadte i Virksomhed, samt hvad Underviisningen (og Pensionen) vilde koste.

Dersom Du kunde skaffe Oplysning om disse Puncter før Du reiser, vilde det være mig særdeles kjært.- Jeg sender hermed Gloxins Portrait, samt et Brev fra Michael Lunn. Han synes at

være meget urolig for Udfaldet af Examen, hvis skriftlige Deel han ikke troer staaer godt.- Jeg vilde meget

beklage, dersom dette hans andet Forsøg ikke skulde faae et heldigt Udfald, da han sikkert ikke mangler Begavelse, men det kan desværre nok være, at der er Adskilligt der har splittet hans Tanker og forhindret ham i at concentrere hele sin Kraft paa dét, hvoraf hans Fremtid dog i høi Grad er afhængig. Jeg haaber snart at see hans Søster og Bache hos os og venter da at faae nærmere Underretning.- Samtlige vore Venner befinde sig som sædvanligt vel, med undtagelse af Falkenberg, der er meget svag!Skulde Du ikke kunne faae Tid til at skaffe de ønskede Oplysninger fra Frøken Ungerer, beder jeg dig levere hende Melchior's Kort med Frøken Bertha Wegman's Adresse som en foreløbig Introduction, samt i hvert Fald at meddele mig Frøken Ungerers Adresse nøiagtigt

Jeg har naturligviis Intet imod at Du lægger Reisen over Belgien og Holland. Sidstnævnte Land er hurtig seet og af Byerne har kun Rotterdam noget Interessant i sit Præg, men Du bør ikke forsømme at see Rembrandt og Van der Helst i Gallerierne i Amsterdam og Haag. I Belgien er baade Landet mere malerisk og Byerne interessantere Antwerpen, Lyttick, Gent, Brygge og Brüssel (?)-----

Jeg hører at Michael Lunn's Brev allerede er afsendt-----
Lad os vide hvor vi kunne skrive til dig paa din Rundreise.-Lev vel!
Hilsen fra din Moder
DinJacobsen

1868 ^{10/5} (2) Pöding Aften p 10 Mai
Kære Carl!

C.M.

At Gjensindstuen i Aftenstunden saa
naar første Skoledag i det nye Lærers-
semin, naar lægen dog sin salde indvirkning -
medtage sig det løse, som forvædte mig
meget. Det er mig sundt at sige, at den
første gang for den Tilsættelse af den
Pammskole og Kaulbach og at jeg
littige den kære Melchior for besynder
at lade sig og for sundt og rigtig
Jeg erindres ikke, om jeg har set den
Wegmann, men jeg har ved det ligesom
den anden gang om den gamle og
Læreren. -

Jeg er meget glad over den gamle
Kulps en sundt og rigtig, som med den
i den gamle - og den gamle Læreren
sundt og rigtig - og den gamle Læreren.
men det er vel den gamle Læreren, som
det i den gamle Læreren og den gamle.

Den fandt mig den Temperatur af Allet
: de fide Ejendoms (de Gæaars fensning) anse-
værdigt mig, ~~den~~ fæltet maaten, som den beund-
te sig selv for at det Epamaenhus i den Gæa-
aan sigt nok var det det alre fl. Jy
Junges Drafus at lilla beghat gaa det Epama-
melat, Jæmmed jeg undersøget Allet : Ladren.
Men endnu mindre det mig at Luffent Tem-
peratur : Ejendoms var 9°. - Jy mig at
den - tabte naar min ftaa Tid bepalde
aaruge Jæalningens - Læge 1°C.

Den ved at i mine rigte Ejendoms af
Ligefaa : de 2, som min var under bejning
strakte Tid bepalde sig naar rigtigt 2/3.
af Jæalningens Læge. - Jy vilde det naar
vælig var saa fæi en Temperatur i mine
fide Ejendoms som Sedlmeyri, men Jæa
Malt var med ogsaa mindre vældt og værdt
bevægt end ved af Gæaenings Drafus fægan.
Og vilde Jæa, Maltet bepalde sig
Allet Læge var jeg det at den fæa fælt.
Jæa Sedlmeyri bejningens værdt.

Den gjindtagne Skonffildning i de sidste Falden
isagthegat ogfar Jos mig, da jeg lagges Naest
gaa, at den for Luffen belattede Omkostade
i Sadem er saa lille som uueligt, uanuelig
for det Sk. der skal faldt laange tid, og Jern
Tilfjendvilligen drøfar det Skitning bliv
uosten faldvindrude, Jernat den atvord yfende
Lufft Kustlaunge i Sadem bliv uuelig.
Man for jo ogsaa Gaaer for, at Skit
an Gaaer er blivem synderig haade i
Munken og Wien og Jos mig, Jernat alle
Jaldvindrude i ender det der Jos naar til
faedt Jos mig. -

For den Skonffildning for jeg faar mig
bestaudeligst med Gaaer det af Gaaer
Gaaer glade, men Jernat den der gaaer at
end uuelig Jaldvindrude som Veldem. Jeg
lauder ogsaa gaaer at Jernat det af
uuen Gaaer det for at den gaaer Jernat,
alldet end en Lannon Gaaer det af alldet
launger, som i Schwedat - Jernat den

associationen Comperation med paastatning af Gavn
for Sedlmays - . Da mine Gjæmstgilder
de to min nærmeste flamm Gjæmstgilde og de
to min indvidet, seer jeg saa i samme at
begge en mindre end de Gavn for Gjæmst-
gildene til den min lille dybere "Hvite-
gilde": Den mindre Lagerbegjæring og i
denne at opstille andet Gjæmstgilde: Den
med Ophævelse. - Jeg tænker ogsaa paa at
begge en lille Gjældes laeng og den mindre
Dels af Gjæmstgildene til fyrris
med ansejendst alle: Særlig af alle af fæstet
for at faa de fæstet, der min mere sig
til sig: Den fæstet Hvitekamp. -
Apropos om Gjæmstgilde. Den antaler de
for Sedlmays sin fæstet af sig:
for de fæstet og alle af ogsaa: "Hvite-
Hvite fæstet det, at de mere af fæstet.
for mig som de af det lille fæstet for
Daag, d. m. f. for fæstet.

II 10/5 68 (b)
C.M.
Det var mig fændt Gæst, at du fik
Auladning til at tale med Kaulbach.
og at jeg saa færdigt kunde Raffe Melchior
kvar paa saa Gangemaal. - Jeg vilde
gjøre mig om saa kunde adskille den
mige, godvends Gæstevinder (hvis Adskil-
jag nedlægges) til Troen Kugler og om
denne vilde tage sig af Jante og Raffe
Jante: Jantian - aldeles kærelyst - i et
gæstende Jant, fandt en Jant, som du vilde
kunde faa yndigt Underretning om
Selskabet laante: Hesthauset, som
Jant Underretning (og Jantian) vilde
Løse. Derfor du Raffe Oplysning om
dette Jant for du vilde, vilde at man
mig fændt Gæst. - Jeg fandt Jant
Glasius portræt, fandt at Læreren for Michael
Læreren. Jeg syntes at man meget usalig
for Udfaldet af Gæsten, hvis Riffleje del
Jant ikke kan være godt. - Jeg vilde meget

hallige, I den samme Måne har auct. Sundag
den 17de faar et jeldigt besked, da har
skrevet den mangebelegget, men det blev
den samme ude over, at det er Adskilligt
der har skrevet har Etableret og forfærdigt
har i at i en anden del sin Kraft
gaa det, I den samme Sundag i sin
Gud er offentlig. Jeg har for at see
har det og Børne har os og mæde da at
for en anden Underretning. - Samtidig naar
Nansen befinder sig som forberedt ved, med
Kontoret af Falkenberg, der er meget frage
Kunde du den Lære for Tid til at
skaffe de anden Oplysning for Nansen
Konger, kendt og haare har Mellem
Lære med Nansen Bertha Wegman's
Adresse for en anden offentlig Underretning,
har den i den samme Tid at medde mig
Lære Kongerens Adresse mulig.

Jeg ser naturligtvis meget rimt at de
lægger den om Belgien og Galland.
Ditlands Land er fint og af
begynder for den Rotterdam noget udfordret
i sit prag, men du har ikke forfæmme at
for Rembrandt og Van der Meulen. Galland
i Amsterdam og Haag. I Belgien er
både Landet men udsat og begynder
i Antwerpen, Lüttich, Gent
Brügge og Brussel (?)

Jeg fandt at Michael Lucius er en altså
no affærd
Lad os vide for en Lucius som det vil
gaa den Landet.

Læs vel! Gode fra den anden

Den
Jacobsen